

Vergaderjaar 1993-1994

23 640

Wijziging van de meststoffenwet

Nr. 4

VERSLAG

Vastgesteld 24 maart 1994

De vaste Commissie voor Landbouw en Natuurbeheer¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer van haar bevindingen als volgt verslag uit te brengen.

Onder het voorbehoud dat de regering de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen tijdig zal hebben beantwoord, acht de commissie de openbare beraadslagingen over dit wetsvoorstel genoegzaam voorbereid.

De leden van de CDA-, PvdA-, VVD- en D66-fractie stelden het op prijs te verwijzen naar de brief van de vaste commissie voor landbouw en natuurbeheer van 18 maart 1994 aan de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij over de toezeggingen gedaan tijdens de behandeling van de nota Derde fase mest- en ammoniakbeleid (LBN 94-4).

De leden van de SGP-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van het voorstel tot wijziging van de meststoffenwet. Zij stelden vast dat met deze wijziging uitdrukking wordt gegeven aan de door de Kamer uitgesproken wens om in het kader van de Derde fase mestbeleid niet over te gaan tot schorsing van de latente ruimte, maar in plaats daarvan een generieke korting op de forfaitaire fosfaatproductierechten van varkens en kippen door te voeren.

Deze leden waren van mening dat over de hoofdlijnen van de onderhavige wijziging nauwelijks discussie meer nodig was, gezien de consensus die politiek en bedrijfsleven hierover inmiddels hebben bereikt. Zij stemden het de regering toe dat bij de aanvang van de derde fase van het mestbeleid een zo groot mogelijk landelijk evenwicht dient te bestaan tussen de mestproductie en de afzet daarvan en dat door de nu gekozen aanpak de oplossingsrichting veevoeding op de afzonderlijke bedrijven wat betreft fosfaat wordt gestimuleerd. Op een enkel punt hadden zij nog behoefte tot het stellen van vragen.

De leden van de SGP-fractie hadden begrip voor de aangedragen argumenten om de hoogte van de korting vast te stellen op 30%. Ervaringen in de praktijk opgedaan, geven inderdaad aan dat bij een dergelijk percentage de gevolgen van de korting in het algemeen kunnen worden opgevangen door maatregelen in de veevoeding, zij het dat dit

¹ Samenstelling:

Leden: Van der Linden (CDA), Van Noord (CDA), Blauw (VVD), voorzitter, Van der Vlies (SGP), Nijland (CDA), Te Veldhuis (VVD), Kamp (VVD), Eisma (D66), Huys (PvdA), Swildens-Rozendaal (PvdA), Roosen-van Pelt (CDA), ondervoorzitter, Reitsma (CDA), Biesheuvel (CDA), J. H. van den Berg (PvdA), Feenstra (PvdA), Ter Veer (D66), Van der Vaart (PvdA), M. D. T. M. de Jong (CDA), Van Zijl (PvdA), Kersten (PvdA), Ockels, Van der Ploeg-Posthumus (CDA), Van Ojik (GroenLinks).
Plv. leden: Frissen (CDA), Esselink (CDA), Franssen (VVD), E. van Middelkoop (GPV), De Kok (CDA), Jorritsma-Lebbink (VVD), Linschoten (VVD), Tommel (D66), Melkert (PvdA), Van Rijn-Vellekoop (PvdA), Leers (CDA), Eisses-Timmerman (CDA), Boers-Wijnberg (CDA), Vacature PvdA, Castricum (PvdA), Nuis (D66), Leerling (RPF), De Graaf (CDA), Spieker (PvdA), R. van Middelkoop (PvdA), Vos (PvdA), Van Houwelingen (CDA), Willems (GroenLinks).

voor de individuele agrariër met een niet geheel onbeduidende kostenverhoging gepaard kan gaan.

Deze leden vroegen echter nogmaals aandacht voor die groep ondernemers binnen de legkippen sector die onmogelijk aan de gestelde eisen kan voldoen. Zij voorzagen dat zich m.n. bij bruine middelzware kippen en bij scharreldieren problemen zullen voordoen, in die zin dat niet alleen de houders van deze dieren in financiële zin achteruit zullen gaan maar dat ook de dieren zelf gezondheidsrisico's lopen.

De leden van de SGP-fractie vroegen derhalve hoe de regering dit probleem denkt op te lossen. Zij hadden uiteraard kennis genomen van de brief van de minister d.d. 14 maart 1994 aan het Produktschap voor Veevoeder, waarin de bewindsman uitspreekt de discussie gesloten te achten, maar tevens aangeeft over de vrijstelling van de korting in geval van verwerking en export nog verder te willen nadenken. De leden van de SGP-fractie meenden dat de betrokken groep ondernemers hierdoor zo niet «de», dan toch wel «een» uitweg wordt geboden. Zij gingen ervan uit dat het in het Nader rapport gestelde, nl. dat «bekeken (zal) worden in hoeverre in specifieke bedrijfssituaties de korting (gedeeltelijk) buiten toepassing zou dienen te blijven», eveneens hierop sloeg. Deze leden vroegen of de problemen rond de juridische en technische uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid inmiddels tot klaarheid zijn gebracht. Zo ja, gaat een eventuele vrijstelling dan ook gelden bij de export van varkensmest?

De leden van de GPV-fractie merkten op dat de politieke discussie, die ten grondslag ligt aan het wetsvoorstel voor het belangrijkste deel is gevoerd bij de behandeling van de Notitie mest- en ammoniakbeleid derde fase. Zo beschouwd wilden zij het wetsvoorstel vooral beoordelen op de technische merites, zodat met een enkele vraag kan worden volstaan.

Deze leden waren niet geheel overtuigd van de wenselijkheid van het opnemen van een wettelijke bepaling om de generieke korting niet in alle gevallen toe te passen, te weten de uitzondering van artikel 14a, tweede lid. Erkent de regering dat thans de kans dat van deze uitzondering gebruik zal kunnen worden gemaakt als uiterst gering moet worden beschouwd? Kan dan niet beter worden afgezien van het opnemen van een bepaling, die blijkens de redactie de potentie in zich bergt de kern van het wetsvoorstel te weten artikel 14a, eerste lid, wezenlijk aan te tasten? Likt een dergelijke bepaling ook niet uit dat te snel verzoeken richting minister worden geuit om van deze wettelijke bevoegdheid gebruik te maken? Ook bij handhaving van de bepaling van artikel 14a, tweede lid, verdient het aanbeveling, zo meenden deze leden, een redactie te kiezen die een inhoudelijk criterium bevat ter bepaling van het moment waarop en de gevallen waarvoor de bevoegdheid kan worden uitgeoefend.

Duidelijk moet zijn dat deze bepaling uitsluitend bedoeld is om te voorzien in situaties die niet meer te rechtvaardigen zijn, gelet op de centrale doelstelling van het mestbeleid. Nu bevat het wetsvoorstel in artikel 14a, eerste lid de heldere beslissing tot korten van 30% op het niet-gebonden mestproduktierecht voor varkens en kippen, om in het tweede lid vervolgens de bevoegdheid neer te leggen om in meer of mindere mate af te doen van de ratio van het wetsvoorstel. Is dit niet ondermijnend voor de geloofwaardigheid van de uitspraken van de wetgever? Tenslotte meende leden dat in elk geval afgezien zou moeten worden van regeling «krachtens» algemene maatregel van bestuur.

De leden van de GPV-fractie hadden behoefte aan een verduidelijking van de toepassing in de praktijk van de bevoegdheid van de minister tot vaststelling van het (gekorte) mestproduktierecht ex artikel 14c. In de toelichting wordt gesteld dat het zal gaan om complexe strafzaken. Wil dit

zeggen dat lopende een strafprocedure de minister bevoegd is de knoop door te hakken door eenzijdig het produktierecht vast te stellen? Dienen de strafrechtelijke autoriteiten dan de procedures te beëindigen? Kan de producent daartegen nog in beroep gaan of wordt hier aan de minister een zeer vergaand, definitief recht tot vaststelling geboden?

De voorzitter van de commissie,
Blauw

De griffier van de commissie,
Coenen